

Posudek

Mgr. Dana Vondrášková: Aktivizace osob v chronickém stadiu afázie a jejich rodinných příslušníků z pohledu logopeda

Autorka předložila k posouzení cennou a kvalifikovanou práci na téma *Aktivizace osob v chronickém stadiu afázie a jejich rodinných příslušníků z pohledu logopeda*

Předkládaná rigorózní práce obsahuje 130 stran vlastního textu, závěr, přílohy - to vše dohromady představuje bohatý informační materiál. Seznam literatury čítá přes sto titulů různé povahy a zaměření, což odpovídá sledované problematice svým tematickým zaměřením i strukturou, od monografií, přes odborné články až multimediálním a internetovým zdrojům, vybrané tituly citace jsou doplněné poznámkami či komentářem.

Oblast aktivizace seniorů (resp. seniorů se zdravotním postižením zasahuje problematiku jak geriatrickou, obecně speciálně pedagogickou, logopedickou, tak problematiku sociální, tak také oblast ekonomickou. Oblast, resp. problematika aktivizace handicapovaných seniorů je stěžejní a centrální problém k řešení pro mnoho odborníků.

Předložená práce představuje interdisciplinárně pojatý výklad a řešení logopedické péče o osoby v dospělém a seniorském věku s narušenou komunikační schopností a patologií v oblasti fatických funkcí. To se týká problematiky nanejvýše komplikované a náročné z hlediska šíře záběrů.

Využití klasického členění odborné práce na část teoretickou a empirickou při vzájemném propojení jednotlivých kapitol a vzájemné obohacování a kombinování informací umožňuje autorce vytvářet argumentačně dobře podložené postoje a závěry .

První až třetí kapitolou uvádí autorka čtenáře do problematiky nemoc, chronická nemoc s akcentací na terminologii v obecném pohledu a dichotomii zdraví a nemoci, která má svůj význam pro stanovení postoje a vnímání místa na ose mezi zdravím a nemocí.

K podrobnějšímu pohledu do problematiky slouží právě podrobná charakteristika jednotlivých dílčích fází k postoupení do chronické fáze.

Za stěžejní kapitolu považujeme, společně s autorkou, kapitolu druhou (*Afázie*). Její rozsah, struktura a zpracovanost vzhledem k omezenému množství české (domácí) literatury je přínosný pro odbornou veřejnost. Pohled na dynamiku průběhu postižení v rozličných rovinách ukazuje na variabilitu potřeb nejen jedince s deficitem v dané oblasti, ale také jeho edukátorů – pedagogů, speciálních pedagogů, logopedů, sociálních pracovníků, rodinných příslušníků.

Empirická část je věnována zmapování a zachycení úrovně aktivity partnerů (či manželů), kde jeden z partnerů je dlouhodobě stížen formou NKS – afázií.. Autorka hodnotila stejnou skupinu (stejné probandy) v opakovaném šetření s určitým časovým odstupem. Prolínání dvou rovin (*dvě skupiny probandů v závislosti na délka časového odstupu*) umožnilo vytvořit plastickou grafickou podobu pozitivních i limitních stránek aktivizace osob s NKS v seniorském věku. Právě detailní rozbor získaných výsledků ukazuje, jak je důležité nepodlehout pocitům z prvního dojmu. Právě analyzované výsledky a jejich hodnocení v kontextu poukazují, jak je nesmírně důležité vyhodnocovat jednotlivé položky aktivizace života (kvality života), ale také, je důležité mít dobré diagnostické nástroje, které pomohou určit rozdíl či změny s určitým časovým odstupem. Analýza utříděných, strukturovaných dat je představena systémově, s oporou o minimum dat, které jsou k dispozici. Autorka se ve své analýze opírala jak o získané kvantitativní hodnoty, tak také rozhovory s jednotlivými respondenty. Právě individuální rozhovory a jejich přepis je nesmírným přínosem nejen pro logopedy, ale všechny odborníky pracující s seniorskou problematikou. Přes vysoké úsilí

autorky nebylo možné porovnat získané výsledky s jinými daty. Proto je její práce ojedinělá a velmi přínosná.

Předložená práce je uceleným textem, který vhodně graduje, má své vrcholy a zklidnění. Čtenář získá nejen ucelenou představu o vybrané problematice, ale má možnost nahlídnout dílčím pohledem do složité a kombinované problematiky. Doporučujeme výsledky práce zprostředkovat odborné veřejnosti.

Otázka k obhajobě: uveďte argumenty, proč by se logoped měl při terapii věnovat i manželům/partnerům osobám s afázií či obecně NKS

V celkovém hodnocení konstatuji, že práce splňuje všechny požadavky, které jsou na rigorózní práci kladeny. Je velmi pečlivě připravena, obsahuje potřebnou argumentaci, projevuje se v ní profesionální orientace autorky ve zvoleném tématu.

Na základě výše uvedeného doporučuji práci předloženou práci k obhajobě.

Hodnocení: vyhověla

28.12.2010